

Promieniowanie Synchrotronowe

Jakub Mielczarek

7 Grudnia, 2006

Promieniowanie Synchrotronowe (Magnetobremstrahlung)

Promieniowanie emitowane przez relatywistyczne elektrony w polu magnetycznym

$$\frac{dp}{dt} = \frac{q}{c} \mathbf{v} \wedge \mathbf{B}$$

$$p = \frac{mv}{\sqrt{1 - \beta^2}} = \gamma mv$$

$$\beta = \frac{v}{c}$$

Założenie:

Nie ma strat radiacyjnych (t.j. elektron nie promieniuje synchrotronowo), $\gamma = \text{const.}$

Ruch elektronów w polu magnetycznym

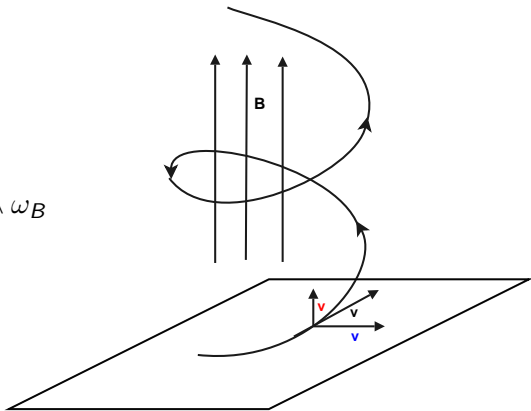
$$\frac{dp}{dt} = \frac{q}{c} \mathbf{v} \wedge \mathbf{B}$$

$$\mathbf{v} = \mathbf{v}_{\perp} + \mathbf{v}_{\parallel}$$

$$\frac{d\mathbf{v}_{\perp}}{dt} = \frac{q}{\gamma mc} \mathbf{v}_{\perp} \wedge \mathbf{B} = \mathbf{v}_{\perp} \wedge \boldsymbol{\omega}_B$$

$$\frac{d\mathbf{v}_{\parallel}}{dt} = 0$$

$$\boldsymbol{\omega}_B = \frac{q\mathbf{B}}{\gamma mc}$$

Równanie Larmora

$$P = \frac{2q^2}{3c^3} \gamma^4 (a_{\perp}^2 + \gamma^2 a_{\parallel}^2)$$

$$a_{\perp} = \frac{dv_{\perp}}{dt} = \frac{q}{\gamma mc} v_{\perp} \wedge B = v_{\perp} \wedge \omega_B$$

$$a_{\parallel} = \frac{dv_{\parallel}}{dt} = 0$$

$$v_{\perp} \perp B \Rightarrow a_{\perp} = v_{\perp} \omega_B$$

$$P = \frac{2q^2}{3c^3} \gamma^4 \frac{q^2 B^2 v_{\perp}^2}{\gamma^2 m^2 c^2}$$

Jednorodny rozkład prędkości

$$\langle P \rangle = \frac{2q^2}{3c^3} \gamma^4 \frac{q^2 B^2 v^2}{\gamma^2 m^2 c^2} \langle \sin^2 \alpha \rangle$$

$$\langle \sin^2 \alpha \rangle = \frac{1}{4\pi} \int_0^{4\pi} \sin^2 \alpha d\Omega = \frac{2}{3}$$

$$\langle P \rangle = \frac{4}{3} \sigma_T c \beta^2 \gamma^2 U_B$$

$$\sigma_T = \frac{8\pi q^4}{3m^2 c^4}$$

$$U_B = \frac{B^2}{8\pi}$$

Energia elektronów

$$E = \gamma mc^2$$

Wypromieniowana energia na jednostkę czasu

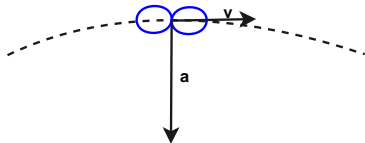
$$\langle P \rangle = \frac{4}{3} \sigma_T c \beta^2 \gamma^2 U_B$$

Czas chłodzenia elektronu wynosi

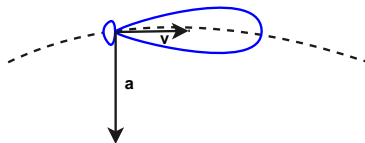
$$t = \frac{3}{4} \frac{\gamma mc^2}{\sigma_T c \beta^2 \gamma^2 U_B}$$

Beaming

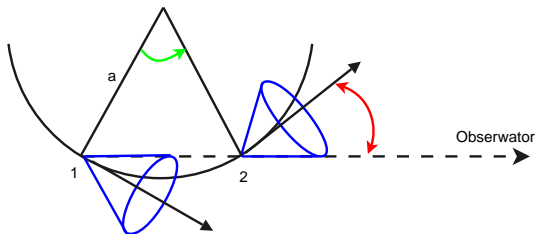
$$v \ll c$$

$$v \sim c$$

Widmo promieniownia pojedynczego elektronu

$$\Delta\theta = 2\frac{1}{\gamma}$$

$$\Delta t = \frac{\Delta\theta}{\omega_B} = \frac{1}{\omega_B} \frac{2}{\gamma} = \frac{2}{\omega_L}$$

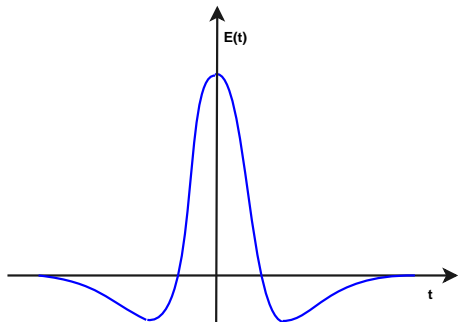
$$\tau = \left(1 - \frac{v}{c}\right) \Delta t$$

$$1 - \frac{v}{c} \approx \frac{1}{2\gamma^2}$$

$$\tau = \frac{1}{\gamma^2 \omega_L}$$

Częstość charakterystyczna

$$\omega_c = \gamma^2 \omega_L$$

Rozkład potęgowy elektronów

$$n(\gamma)d\gamma = n_0\gamma^{-P}d\gamma$$

Rozkład widmowy elektronów o energii $E = \gamma mc^2$ ma postać

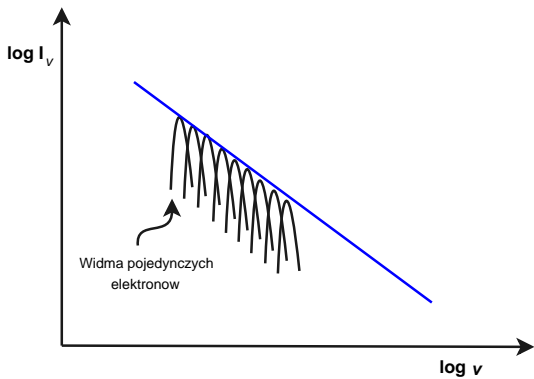
$$\langle P_\nu(\gamma) \rangle = \frac{4}{3}\beta^2\gamma^2 c\sigma_T U_B \phi_\nu(\gamma)$$

gdzie $\phi_\nu(\gamma)$ jest kształtem widma

$$\int \phi_\nu(\gamma)d\gamma = 1$$

Emitowana moc wynosi

$$P_\nu = \int_1^\infty d\gamma \langle P_\nu(\gamma) \rangle n(\gamma)$$

Zakładamy że fotony są emitowane tylko na częstości $\nu_c = \gamma^2 \nu_L$.

$$\phi_\nu(\gamma) = \delta(\nu - \gamma^2 \nu_L)$$

$$P_\nu = \int_1^\infty \underbrace{\frac{4}{3} \beta^2 \gamma^2 c \sigma_T U_B \delta(\nu - \gamma^2 \nu_L)}_{\langle P_\nu(\gamma) \rangle} n_0 \gamma^{-p} d\gamma$$

Widmo promieniowania synchrotronowego

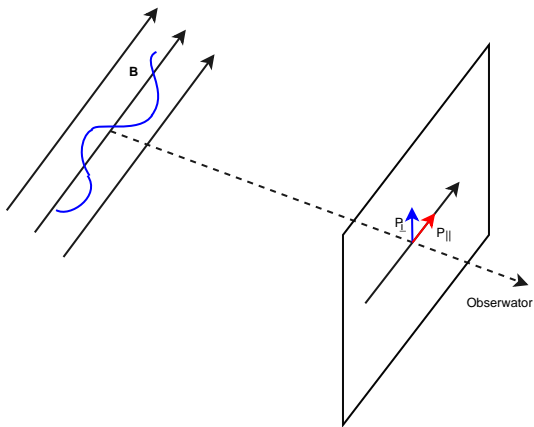
$$P_\nu = \frac{4}{3} c \sigma_T n_0 \frac{U_B}{\nu_L} \left(\frac{\nu}{\nu_L} \right)^{-\frac{p-1}{2}}$$

$$P_\nu \propto \nu^{-\alpha}$$

Indeks spektralny

$$\alpha = \frac{p-1}{2}$$

Polaryzacja

$$\Pi = \frac{P_{\perp} - P_{\parallel}}{P_{\perp} + P_{\parallel}}$$

$$\begin{pmatrix} P_{\parallel} \\ P_{\perp} \end{pmatrix} = \frac{\sqrt{3}q^3 B \sin \alpha}{4\pi mc^2} \begin{pmatrix} F(\nu/\nu_c) - G(\nu/\nu_c) \\ F(\nu/\nu_c) + G(\nu/\nu_c) \end{pmatrix}$$

gdzie

$$F(x) = x \int_x^{\infty} dy K_{5/3}(y)$$

$$G(x) = x K_{2/3}(x)$$

Dla elektronów o rozkładzie potęgowym mamy

$$\Pi = \frac{p+1}{p+\frac{7}{3}}$$

$$\frac{dl_\nu}{ds} = j_\nu - k_\nu I_\nu$$

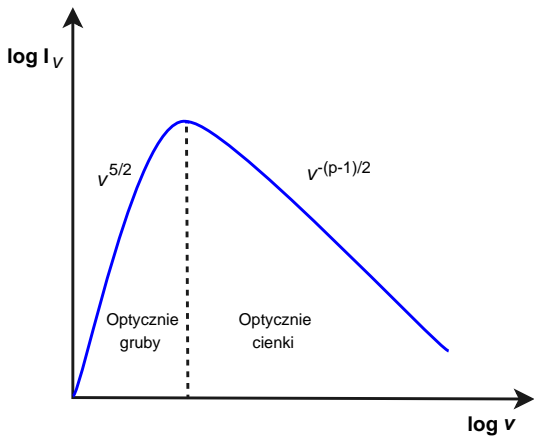
Poniżej pewnej częstotliwości ośrodek jest optycznie gruby na promieniowanie synchrotronowe.

W tym przypadku dla rozkładu potęgowego elektronów widmo synchrotronowe ma postać

$$P_\nu \propto B^{-\frac{1}{2}} \nu^{\frac{5}{2}}$$

(Niezależne od indeksu p!)

Widmo promieniowania

Dla małych częstotliwości $P_\nu \propto \nu^{5/2}$

Dla dużych częstotliwości $P_\nu \propto \nu^{-\frac{p-1}{2}}$